



Državni izpitni center



P 1 7 1 A 1 0 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 29. maj 2017

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen, npr. nal. 9, 15.
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna, npr. nal. 8, 13.
- Kadar pričakujemo odgovor ali rešitev v povedi, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna, npr. nal. 4.
- Pri nalogah izbirnega tipa lahko kandidat obkroži samo eno črko, če v navodilih ni določeno drugače. Če obkroži več črk, kot je določeno, se naloga točkuye z 0 točkami, npr. nal. 1.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ Č ♦ D 		3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 5 ♦ 3 ♦ 4 ♦ 1 ♦ 2 		5 pravilnih rešitev = 2 4, 3 pravilne rešitve = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	2	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ avtohtona rasa čebel ♦ kranjska čebela ♦ kranjska sivka po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ zgodovina čebelarjenja (s svetovno znanimi čebelarji) ♦ (svetovno) znani čebelarji (in čebelarski pisci) ♦ pomembni čebelarji ♦ (poslikane) panjske končnice 		3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Na fotografijah sta prikazani sobi v Čebelarškem muzeju Radovljica. Na prvi je doprsni kip Antona Janše, na drugi pa opazovalni panj z živimi čebelami. ◆ Fotografiji prikazujeta prostore slovenskega Čebelarskega muzeja v Radovljici. ◆ Fotografiji predstavljata dve zanimivosti iz muzeja čebelarstva. 		<p>1</p> <p>1 za jezikovno pravilnost povedi</p> <p>Če je kandidat v odgovoru omenil le eno fotografijo (npr. <i>Fotografija brajcu prikaže, kakšni so panji z živimi čebelami.</i>) ali le vlogo fotografij v besedilu (npr. <i>Fotografiji besedilo popestrita in bralec si laže predstavlja, o čem bere.</i>), odgovor ni pravilen.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ NE ◆ DA ◆ DA ◆ NE ◆ DA 		<p>5, 4 pravilne rešitve = 3</p> <p>3 pravilne rešitve = 2</p> <p>2 pravilni rešitvi = 1</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 1 ◆ 3 ◆ 2 ◆ 5 ◆ 4 		<p>5 pravilnih rešitev = 2</p> <p>4, 3 pravilne rešitve = 1</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ po smislu, npr., ena od: ◆ ko je (ob dvestoti obletnici smrti Antona Janše čebelarSKI) muzej pridobil dva nova razstavna prostora ◆ ko so v muzeju praznovali/počastili dvestoto obletnico smrti Antona Janše ◆ muzej pa je pridobil tudi nova razstavna prostora 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pristavek, npr. ob dvestoti obletnici smrti Antona Janše 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ po smislu, npr., ena od: ◆ ki so ga (prvič) postavili leta 1977 ◆ ki je na ogled v pomladnih in poletnih mesecih ◆ v katerem so žive čebele 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ polstavek, npr. postavljen leta 1977 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ po smislu, npr., ena od: ◆ Ko so leta 2000 prenavljali stalno razstavo ◆ Ko so jo prenovili ◆ Po letu 2000, ko je bila razstava prenovljena 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ko so leta 2000 muzej prenovili 	
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	◆ objektivno		
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ po smislu, npr., ena od: ◆ navaja stvarne/preverljive podatke ◆ se avtorici v besedilu ne razodevata 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ sporočevalec ne izraža svojega mnenja/svojih čustev 	
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	◆ opisovanje		
	1	◆ pripovedovanje		
	1	◆ obveščanje		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	1	◆ Č		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	1	◆ Č		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	3	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ V Čebelarškem muzeju so se odločili za potujočo razstavo panjskih končnic, ker so želeli, da bi to posebnost naše ljudske kulture spoznalo čim več ljudi. Razstava predstavlja slovensko kulturno dediščino, prispeva pa tudi k uveljavljanju čebelarškega muzeja doma in v tujini. ♦ Menim, da so se za to odločili, ker so panjske končnice del slovenske kulturne dediščine, ki tuje vedno znova navduši. Potujoča razstava omogoča, da zbirko vidi več ljudi. ♦ Da si lahko razstavo ogledajo tudi v drugih krajih, če ne morejo priti v Radovljico. Njen pomen je velik, saj ljudem prikazuje tradicijo in zgodovino slovenskega čebelarstva, ob kateri se lahko veliko novega naučijo. 	<p>Primeri za 1 točko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Za potujočo razstavo so se odločili, da bi širše predstavili to slovensko tradicijo / da bi muzej postal bolj znan doma in v tujini. ♦ Pomen razstave je ozaveščati ljudi po svetu o pomenu čebel. 	<p>1 za razlago namena 1 za razlago pomena 1 za jezikovno pravilnost povedi</p>
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	1	♦ B		
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ čebelarstvo/čebelarstva ♦ čebelarški ♦ čebelarjenje/čebelarjenja ♦ čebelarji 		<p>4, 3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1</p>
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15	1	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ čebela ♦ vrsta čebele ♦ rasa čebel ♦ avtohtona čebela 		<p>Nadpomenski izraz in opis morata biti pomensko skladna.</p>
	1	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ je doma v Sloveniji ♦ izvira iz Slovenije/s Kranjske ♦ spada v avtohtono slovensko raso ♦ je avtohtona slovenska vrsta 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ki je ena od ključnih tem v čebelarškem muzeju ♦ ki jo obiskovalci lahko opazujejo v muzeju 	
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
16	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 7 ♦ 6 ♦ 1 ♦ 5 ♦ 2 ♦ 4 		6 pravičnih rešitev = 3 5, 4 pravične rešitve = 2 3, 2 pravični rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
17	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NE ♦ NE ♦ DA ♦ NE ♦ DA ♦ NE 		6 pravičnih rešitev = 3 5, 4 pravične rešitve = 2 3, 2 pravični rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
18	1	♦ večstoletna, svetovno znana tradicija		
	1	♦ urednik Avgust Bukovec		
	1	♦ učne ure in vodeni ogledi		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
19	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ informativen in zanimiv, zato ga je vredno obiskati ♦ je vredno obiskati, ker je informativen in zanimiv 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ je vreden obiska, ker je informativen in zanimiv 	1 1 1 za jezikovno pravilnost najmanj ene povedi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
20	1	♦ B		
	1	♦ B		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
21	3	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Avgust Bukovec je bil urednik revije Slovenski čebelar. ♦ Posneli so film Slovenski čebelar. <p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ V reviji objavljajo svoje prispevke izkušeni slovenski čebelarji. ♦ Dijake je obiskal priznani slovenski čebelar. 		<p>1 za pravilno lastno ime 1 za pravilno občno ime 1 za jezikovno pravilnost obeh povedi</p>
Naloga 22	Točke	Rešitev	Dodatna navodila	
Zgradba	2	♦ naslov sporočevalca in naslovnika, kraj in datum pisanja	2 = pravilna, popolna in smiselna navedba podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja 1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu (npr. naveden je samo datum / kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika) 0 = manjkajo podatki o sporočevalcu ali o naslovniku ali o kraju in datumu sporočanja / podatki o sporočevalcu in naslovniku so na napačnih mestih	
	1	♦ poimenovanje besedilne vrste z izraženo temo in ustrezen nagovor		
	1	♦ (vljudnostni zaključek in) pozdrav ter podpis z navedbo vloge sporočevalca (če ta še ni izražena v naslovu sporočevalca ali jedrnem delu)		
Vsebina	1	♦ izrek prošnje (prošnja je lahko izražena z glagolom v 1. osebi ednine ali v 1. osebi množine) in razlog		
	3	♦ okoliščine: <ul style="list-style-type: none"> – čas obiska – druge okoliščine, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> • vodenje v nemščini • velikost skupine ♦ pomen delavnice oz. izdelkov 	1 1 1	
	2	♦ jezikovna pravilnost	2 napaki = – 1 točka, do 0	
Jezikovna pravilnost in ustreznost slogovna	2	♦ prevladujoča objektivnost (primeri neustreznosti: <i>Spoštovana mag. Tita! / ga. Tita! / Draga Tita! / Pozdravljeni!</i>) ♦ brez ponavljanja besed/besednih zvez ♦ skladnost z navodili (neustrezno: sporočevalec ne piše kot predsednik dijaške skupnosti, ampak kot posameznik v svojem imenu)	Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk. Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 2 točki.	
Skupaj	12	Če je kandidat napisal drugo besedilno vrsto ali če je prošnja naslovi na nemške dijake, se naloga ovrednoti z 0 točkami.		

1. primer prošnje

Biotehniška šola Rakičan
Lendavska ulica 3
9000 Murska Sobota

Murska Sobota, 29. maj 2017

Čebelarski muzej Radovljica
Linhartov trg 1
4240 Radovljica

Prošnja za vodeni ogled muzeja

Spoštovana mag. Tita Porenta!

Našo šolo bodo v začetku junija obiskali dijaki iz Nemčije, ki se tako kot mi izobražujejo za kmetijsko-podjetniške tehnike. Želeli bi jim pokazati, kako bogata je tradicija slovenskega čebelarstva, zato Vas prosimo, da bi zanje pripravili vodeni ogled muzejske zbirke v nemščini. Ker so panjske končnice posebnost slovenske kmečke kulture in pomenijo pravo zakladnico ljudske ustvarjalnosti, Vas prosimo, da za naše goste organizirate tudi delavnico slikanja na panjske končnice.

Muzej bi radi obiskali v drugem tednu junija. Prosim, če pokličete na tel. št. 039 687 925 ali pišete na e-naslov luka.cadez@gmail.com, da se dogovorimo za datum ogleda.

Že vnaprej se Vam zahvaljujemo za odgovor in Vas lepo pozdravljamo.

Luka Čadež,
predsednik Dijaške organizacije BŠR

2. primer prošnje

Lučka Čadež
Biotehniška šola Rakičan
Lendavska ulica 3
9000 Murska Sobota

Murska Sobota, 29. maj 2017

Tita Porenta
Čebelarški muzej Radovljica
Linhartov trg 1
4240 Radovljica

PROŠNJA ZA OGLED ČEBELARSKEGA MUZEJA IN IZVEDBO DELAVNIC

Spoštovani,

kot predsednica dijaške organizacije na Biotehniški šoli Rakičan Vas prosim za vodeni ogled razstave v Čebelarškem muzeju in za izvedbo delavnice o panjskih končnicah, in sicer v sredo, 14. 6. 2017, ob 15. uri. Muzej bi obiskali z dijaki partnerske šole iz Nemčije, ki se tako kot mi izobražujejo za poklic kmetijsko-podjetniškega tehnika. Radi bi jim predstavili bogato dediščino slovenskega čebelarstva (avtohtono raso čebel, zgodovino čebelarjenja in poslikavo panjskih končnic). Želimo si, da bi dijaki izdelke, ki jih bodo izdelali na delavnici, imeli za spomin.

Vaš muzej slovi kot izjemen po vsebini in prijazen do obiskovalcev, zato se Vam že vnaprej zahvaljujem za ugodno rešitev prošnje in se veselim srečanja z Vami.

Lep pozdrav

Lučka Čadež

IZPITNA POLA 2

1. Vodena interpretacija: Mojca Kumerdej, Pod gladino (odlomek), Na prvem mestu

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidaturi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2	Ni opredelitive. Opredelitev je napačna.	Besedilo spada v prozo.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek pripoveduje o dogodkih, je epski.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek je epski, v njem pa so vidne tudi lirске prvine, saj pripovedovalka izraža svoje občutke.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4	Ni povzetka, ni obnove. Obnova odlomka z vsebinsko napako.	Prikazan je problem v neki družini. Moški se posveča samo hčeri, zato se žena prepira z njim in mu očita, da jo je zanemaril. Vidimo tudi, kako se do matere obnaša hči. Pred drugimi ljudmi jo nalašč žali.
3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Odlomek pripoveduje o očetovem odnosu do hčere in o hčerinem obnašanju. Deklica si izmišljuje, da ji mati ni dala zaželene ali objubljene hrane, da jo je klofutala. S svojim obnašanjem v nakupovalnem centru mamo znova osramoti.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	V odlomku se pripovedovalka spominja, kaj se je dogajalo v družini po hčerinem rojstvu. Pove tudi, kaj je čutila ob partnerjevem ravnanju in hčerinem obnašanju. Podrobneje je prikazan dogodek v nakupovalnem centru, ko je deklica, kot že večkrat pred tem, osramotila svojo mamo.

Opis materinega odnosa do otroka (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2	Opisa ni. Opis je napačen, ne ustreza odlomku.	Hči materi ni hvaležna. Nagaja očetu in njej.
1	Opis je skop/površen/nejasen. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Mama skrbi za hčer, zato jo boli, da je hudobna in jo nalašč jezi. Ni jasno, ali jo ima rada, ker tekmuje z njo. Vse noči je vstajala in poskušala hčer utišati, z njo je ostajala doma, da je zanjo skrbela. Ko je deklica večja, se zdi materi hudobna in privoščijiva, zaradi njenega obnašanja se čuti osramočeno. Zato do nje nima tako lepega odnosa kot oče.
2	Opis je jasen, natančen.	Mati ves čas skrbi za hčer, z njo je več kot njen oče. Čuti, da je zaradi nje izgubila partnerjevo pozornost, deklica se ji zdi hudobna, prizadenejo jo njene laži. Ko je ne uboga, jo le blago kaznuje. Pred ljudmi se zaradi nje čuti osramočeno. V njenem odnosu do hčere je nekakšen odpor, zato namesto besed tvoj in moj ali najin otrok uporablja besedi tvoj otrok.

Opis očetovega odnosa do otroka (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2	Opisa ni. Opis je napačen, ne ustreza odlomku.	Oče ima otroka najraje na svetu, vso skrb zanj prevzame nase.
1	Opis je skop/površen/nejasen. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Deklci oče posveča vso pozornost, zelo jo ima rad. V tem se razlikuje od matere, ki se mora več ukvarjati z njo. Vsakič, ko se vrne domov, k sebi najprej stisne deklico in se poigra z njenimi lasmi, poljubi jo na lica in ji tako pokaže, kako jo ima rad. Ponoči pa redko vstaja k njej, ker mora biti zjutraj naspán. Ni besen nanjo, ko naredi kaj narobe. Do nje je popustljiv.
2	Opis je jasen, natančen.	Očetu je hči, kot pove naslov odlomka, na prvem mestu. Svoji »najljubši ljubici« kaže samo, kako jo ima rad. Kadar ima čas, je do nje zelo pozoren, časa zanjo in dela z njo pa nima toliko kot mati. Do deklice je popustljiv. Ko se ta grdo obnaša, je niti ne ošteje.

Razlaga vpliva otroka na njun medsebojni odnos (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Ne moreta se dogovoriti, kako bosta vzgajala otroka, zato so njuni odnosi vedno slabši.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Mala hči premissljeno pridobiva očeta na svojo stran, za mamo pa ji je vseeno. Na njun odnos ne vpliva dobro. Oče se posveča le hčeri, svoji najljubši ljubici, in ob tem sploh ne opazi, da je to njegovo partnerko zabolelo. Mati ob strani čaka, da pride na vrsto, potem ko se otrok in oče naveličata drug drugega.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Otrok naj bi utrdil vez med materjo in očetom, a v tej družini se zaradi njega njun odnos poslabša. Mati se čuti zapostavljeno, prizadeta je, ker ji partner ne namenja dovolj pozornosti in ker sploh ne opazi več, kaj se dogaja z njo. Do nje je krivičen, saj se jezi nanjo, ko bi se moral na hčer. Deklica se zaveda, da ima oče najraje njo. V tem uživa, materi pa privošči bolečino.

Citirana poved (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Citata ni. Citat ni natančno povezan z razlago.	»Zato, da sem zanjo skrbela.«
1	Citat ni natančno v skladu z navodilom, a je smiselno povezan z razlago. Namesto citata je opisan primer.	»... jaz sem bila tista, ki je čutila bolečino, ker me je, tako kot mnogokrat poprej, osramotila ...«
2	Citat je natančno v skladu z razlago/navodilom.	»Za tvojo najljubšo ljubico, kot si pogosto dejal, in ob tem sploh opazil nisi, da me je zabolelo.«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago.	Mati in oče se torej v svojem odnosu do otroka precej razlikujeta, njuni vloge v njegovem življenju nista enakovredni. To je škodljivo za partnersko zvezo.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

Presoja upravičenosti pripovedovalke prizadetosti (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Presoja ni izražena. Presoja je izražena kot skopa trditev/ni povezana z odlomkom.	Pripovedovalka prizadetost je upravičena, ker sta jo mož in hči izigrala.
1	Presoja je nejasna, ni razložena.	Takšna prizadetost je in ni razumljiva. Razumem pripovedovalke občutke, povezane s hčerinim vedenjem, ne pa očitkov svojemu partnerju.
2	Presoja je jasna, razložena.	Mislím, da je pripovedovalka prizadetost upravičena. Razumljivo je, da se počuti prizadeta, ko se partner namesto na otroka jezi nanjo ali pa ji posveča premalo pozornosti. Še lažje je razumeti njeno bolečino zaradi otrokovih laži, preračunljivosti in obnašanja, zaradi katerega se počuti osramočeno pred ljudmi. Tega si mati, ki skrbi za otroka, ne zasluži. Po mojem mnenju ni prav, da je pripovedovalka prizadeta. Otroče se mi zdi, da je ljubosumna na lastno hčer. Lahko bi bila vesela, da je otrok deležen očetove ljubezni. Malo verjetno se mi zdi, da je bila deklica do matere hudobna in da ji je privoščila trpljenje. Mislím, da je bila le nagajiva in da je iskala pozornost, kar iščemo tudi odrasli. To je normalna človeška potreba, zato je mati hčeri ne bi smela zameriti.

Mnenje o vplivu pomanjkanja pozornosti na medčloveške odnose (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Medčloveškim odnosom bi morali povsod posvetiti več pozornosti.
1	Mnenje je nejasno, ni razloženo/nakazano je v primeru iz življenja.	Premalo pozornosti pomeni, da nimamo občutka za druge ljudi. To se mi zdi egoistično, taki odnosi niso dobri. Slabo pa je tudi, če otrok ali odrasla oseba zahteva preveč pozornosti.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Po mojem mnenju je pozornost pomembna za vse medčloveške vezi, ne samo za družinske. Je pogoj za vsak dober odnos, brez nje živimo drug mimo drugega in se sčasoma odtujimo. Postanemo osamljeni, to pa ne prinaša zadovoljstva. Pomembno je tudi, da pri soljudeh, zlasti tistih, s katerimi preživimo večji del življenja, prepoznamo znake, s katerimi opozarjajo na kak problem. Le tako jim ga lahko pomagamo rešiti. Pri tem se je dobro spomniti, da pogosto tudi sami potrebujemo pomoč. Mislím torej, da bi moral vsak človek drugemu posvetiti toliko pozornosti, kot je pričakuje zase. To se mi zdi osnova dobrih odnosov.

Utemeljitev mnenja s primerom iz življenja (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje mnenja.	Poznam ljudi, ki mislijo, da se mora ves svet vrteti okrog njih.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Pravijo, da tisti, ki v otroštvu ne dobijo dovolj pozornosti, niso samozavestni. Pozornost iščejo vse življenje, sami pa je niso sposobni posvetiti drugim.
2	Primer je opisan.	Iz izkušnje vem, da lahko pomanjkanje pozornosti ogrozi tudi prijateljstvo. Mojega prijatelja je lani zapustilo dekle. Rekel mi je, da ga to ni prizadelo, in jaz sem mu verjel. A če bi bil bolj pozoren na njegovo vedenje, bi opazil, da to ni res. Nenadoma je začel menjavati dekleta, čeprav prej sploh ni bil tak »tip«; ko smo bili na zabavi, se je napil, čeprav je bil prej nasprotnik alkohola ... Bil sem njegov prijatelj, pa so me morali drugi opozoriti, da ima očitno hude težave. Takrat sem se zamislil nad seboj ... Moj naslednji korak je bil iskren pogovor z njim. Še zdaj mi včasih pravi, da mu je to zelo pomagalo.

Logična členitev (zgradba) (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Za vse velja:



Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.

2. Samostojna interpretacija: Vlasta Nussdorfer, Bine (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Ni opredelitive. Opredelitev je napačna.	Odlomek je lirski, saj se avtor v njem izpoveduje.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je epski.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	V tem pripovednem odlomku je tudi nekaj dramskega (dialogi) in nekaj lirskega (izraženi občutki, misli).

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
2	Obnova odlomka brez vsebinske napake. Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	Avtorica pripoveduje o življenju invalida Bineta. Bine želi iz zavoda domov, ker bi rad videl polsestro. Ko se mu želja uresniči, spozna, da je po njenem rojstvu vsem odveč.
3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	V odlomku beremo o invalidu Binetu. Njegovo življenje se spremeni, ko dobi polsestro. Iz zavoda za invalidno mladino si želi domov. Ko ga mama grobo ošteje zaradi polsestre, je srečen, da se vrača v zavod.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	Odlomek govori o invalidu Binetu. Najprej je prikazano, kako nestrpna je do njega neka ženska na javnem stranišču, potem se dogajanje usmeri v družino. Fant izve od babice, da bo dobil polsestro. Mama nosečnost večinoma preleži, očim je prezaposlen, babica mora v bolnišnico. Bineta premestijo v dom, domače redko vidi. Ko je pri njih na obisku, sliši materine očitke, ko se vrača v zavod, pa še očimove besede.

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3	Problem ni izbran. Literarna prvina ni izbrana.	
0	Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.	invalidov položaj v družbi
1	Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.	invalidovi občutki manjvrednosti
2	Izbran je osrednji problem odlomka. Izbrana je osrednja prvina odlomka. (Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)	odnos družinskih članov do invalida / otroka s posebnimi potrebami invalidov položaj v družini / nestrpnost družine do invalida

Razlaga izbranega problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku. Razlaga je skopa/površna/hejasna.	Čeprav čuti odpor družine, bi Bine rad ostal doma, ker mu je v zavodu neznosno. Mati ima, tako kot njen partner, raje zdravo hčer, invalid je obema v breme.
0	Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Očim je sprva še prihajal k njemu, potem pa še on ne, ker je bil preveč zaposlen. Babica je odšla v bolnišnico, zato ni mogla biti z vnukom. Mama se je nanj drla kot jesihar, ker je polsestri dopustil, da je pognala njegov voziček.
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna.	Očim je sprva še prihajal k njemu, potem pa še on ne, ker je bil preveč zaposlen. Babica je odšla v bolnišnico, zato ni mogla biti z vnukom. Mama se je nanj drla kot jesihar, ker je polsestri dopustil, da je pognala njegov voziček.
2	Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Očim je sprva še prihajal k njemu, potem pa še on ne, ker je bil preveč zaposlen. Babica je odšla v bolnišnico, zato ni mogla biti z vnukom. Mama se je nanj drla kot jesihar, ker je polsestri dopustil, da je pognala njegov voziček.
3	Razlaga je jasna, natančna.	Očim je sprva še prihajal k njemu, potem pa še on ne, ker je bil preveč zaposlen. Babica je odšla v bolnišnico, zato ni mogla biti z vnukom. Mama se je nanj drla kot jesihar, ker je polsestri dopustil, da je pognala njegov voziček.

Utemeljitev razlage s primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Primer ni opisan. Citata ni.	
0	Opisani primer/citat ni smiselno povezan z razlago	»Mami je ostala v porodnišnici do poroda.«
1	Opisani primer/citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	»Sprva je prihajal očim, potem pa še on ne.« / »Premestili so ga v dom, tak za invalidno mladino.«
2	Opisani primer/citat je natančno v skladu z razlago. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	» Takrat se je mami prvič drla kot jesihar, a ne nanjo. Nanj, ki je dopustil.« / »Kaj bomo s tem kripujem? Onemogoča nam življenje.«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago.	Bine torej v družini nima nikogar, ki bi ga sprejel takšnega, kot je, in mu pomagal. Zato mu je boljše v zavodu, kjer je enak med enakimi.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Najbolj obsojam mater. / Prav je, da so bili v domu prijazni do Bineta.
1	Mnenje je nejasno, ni razloženo.	Mati bi morala še naprej skrbeti za svojega sina. Izbrala bi si lahko koga drugega, a očim jo je na začetku očitno zavajal. Ničče od njiju ne ravna prav. V odlomku je lepo prikazano, kako se ljudje radi znebijo problemov.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Ravnanje družinskih članov je zelo brezobzirno. Najmanj sporno se mi zdi obnašanje Binetove polsestre, saj je še majhen otrok in se ne zaveda, kaj počne. Očim bi bil po moje manj krut, če bi bil invalid njegov otrok. Na podlagi njegovega ravnanja sklepam, da tudi partnerke nima rad; če bi jo imel, se ne bi tako obnašal do njenega sina. Najbolj pa sem zgrožen nad materjo. Kako je lahko dovolila, da v njeni novi družini ni prostora za prizadetega sina? Morala bi se zavedati, da otrok, ki je invalid, potrebuje še več ljubezni kot tisti, ki je zdrav. Lahko pa bi tudi pomislila na to, kar je rekla nestrpnri ženski na javnem stranišču. Izrečene besede veljajo za vse, tudi za invalidovo mater.

Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno (aktualizacija) (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Družina je po mojem mnenju za invalide najpomembnejša.
1	Mnenje je nejasno, ni razloženo/nakazano je v primeru iz življenja.	Mislím, da se v družinah ne zgodi pogosto, kar beremo v odlomku. Nekateri invalidi sicer živijo v zavodu, vendar imajo s svojimi bližnjimi lepe odnose.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Invalidi ne morejo pričakovati razumevanja in pomoči v širši družbi, če ju nimajo med svojimi najbližjimi. Mislím, da je zanje najboljše, da ostanejo v ljubečem domačem okolju, če pa to ni mogoče, je odnos sorodnikov do njih vendarle lahko drugačen kot v tem odlomku. Najbližji naj bi jih čim večkrat obiskali v zavodu in jih čim pogosteje pripeljali domov, tam pa naj bi jim seveda pokazali, da jih imajo radi. Tako bi taki, kot je Bine, ne imeli občutka, da so odveč.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih/tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje mnenja.	Vzroki za invalidnost so različni, vsi invalidi potrebujejo podporo.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Družine se v odnosu do svojih prizadetih zelo razlikujejo. Nekatere jih sprejmejo, druge ne. Prizadeti pa so si zelo podobni.
2	Primer je opisan.	Poznam starše s tridesetletnim sinom, ki je invalid od svojega petnajstega leta, ko se poškodoval v prometni nesreči. Oče in mati sta še vedno v službi, a sina, razen za krajši čas, ko je bil na pregledih, doslej nista pustila v nobenem zavodu. Kadar nista bila doma, so bili z njim sorodniki, prijatelji ali pa neka ženska, ki sta jo najela in ji plačala delo z njunim otrokom. Te starše in sina večkrat srečam. Vsakič vidim, da so zadovoljni, čeprav jih je zadela težka preizkušnja. Imajo namreč drug drugega, to pa je največ, kar je mogoče imeti.

Logična členitev (zgradba) (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:



Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije pristojejo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).